

Appendix - V

-: અશાબ્દિક સર્જનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ :-

માર્ગદર્શક :-

શ્રીમતિ ડૉ. એન. એ. શેલત
રીડર,
ફેકલ્ટી ઓફ એજ્યુકેશન એન્ડ
સાયકોલોજી, મ.સ. યુનિવર્સિટી, વડોદરા.

સંશોધક :-

સતીશ પી. પાઠક
લેકચરર,
જીલ્લાશિક્ષણ અને તાલીમ ભવન,
વડોદરા.

નામ :-..... જાતિ :- પુરુષ / સ્ત્રી

જન્મ તારીખ :-..... ઉંમર :-..... વર્ષ

સંસ્થા :-.....

કેટેગરી :- એસ.સી./એસ.ટી./બક્ષીપંચ/લઘુમતી/અન્ય.

શૈક્ષણિક લાયકાત :- (લાગુ પડતું હોય ત્યાં “✓” નું ચિન્હ કરો.)

પ્રવાહ	સામાન્ય	વાણિજ્ય	વિજ્ઞાન	ઉ.બુનિયાદી	વ્યવસાયલક્ષી
મુખ્ય વિષયો					

	દો ૧૦	દો ૧૨
ટકાવારી		

કૂર્સદના સમયની રસરૂચિની પ્રવૃત્તિઓ :-.....

.....

.....

-: સામાન્ય સૂચના :-

માનવીના જીવનમાં સર્જનાત્મક ચિંતને ખૂબ મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો છે. લોકોએ તેમની વૈચારિક શક્તિ અને કલ્પનાશક્તિને આધારે ઘણી અલભ્ય ચીજ-વસ્તુઓ પામી કસી છે. આ પુસ્તિકામાં તમને કેટલીક રસપ્રદ આકૃતિઓ જોવા મળશે. જેની સાથે કાર્ય કરતી વેળાએ તમારે તમારી વિશિષ્ટ કલ્પના શક્તિનો ઉપયોગ કરવો પડશે. અહીં આપેલી આકૃતિઓમાંથી તમે, તમારી કલ્પનાશક્તિ વડે કેટલું ઝડપથી કોઈ રસપ્રદ ચિત્ર બનાવી શકો છો, તે જોવાનો હેતુ છે. આપેલી આકૃતિને આધાર તરીકે લઈને, તે આધારે કોઈ નવિનતમ અને રસપ્રદ ચિત્ર દોરો. આ ચિત્રો દોરવા માટે તમારી ઉત્કૃષ્ટ વિચાર શક્તિનો ઉપયોગ કરો. તમારી કલ્પનાશક્તિની મદદથી ચિત્ર દોરો અને તેની સમજ આપવા માટે અનુરૂપ શિર્ષક ચિત્રની નીચે લખો.

આ પુસ્તિકામાંના કાર્યોનું ત્રણ પ્રવૃત્તિઓમાં વિભાજન કરેલું છે. દરેક પ્રવૃત્તિને ચોક્કસ સમય ફાળવેલો છે. આ સમય મર્યાદામાં તમારી ઝડપ મુજબ, દરેક પ્રવૃત્તિ અંતર્ગત વિવિધ ચિત્રો દોરો. જ્યારે તમે એક ચિત્ર પૂર્ણ કરી લો, ત્યારબાદ જ બીજું ચિત્ર દોરો. જરૂરી લાગે તો અગાઉ દોરેલ ચિત્રમાં સુધારો-વધારો કરી શકાશે. પરંતુ, એક પ્રવૃત્તિનો નિયત સમય પૂરો થયા પહેલાં અને સૂચના મળ્યાં વિના બીજી નવી પ્રવૃત્તિ શરૂ કરી શકાશે નહિ, તેની કાળજી રાખવી.

અંતમાં કોઈપણ પ્રવૃત્તિ અંતર્ગત તમે દોરેલાં ચિત્રોમાં કોઈ નવા વિચારો કે વધારાનું કાર્ય ઉમેરવા, વધારાની પાંચ મિનિટ આપવામાં આવશે.

મહેરબાની કરીને કોઈપણ પ્રવૃત્તિ અને તે અંતર્ગત કાર્યને છોડી દેશો નહિ. તેમજ કહેવામાં આવે ત્યારે જ કાર્ય કરવાની શરૂઆત કરો.

સૂચના :-

સામેના પાન ઉપર એક લંબગોળાકાર આકૃતિ આપેલી છે. તેનો, આધાર અથવા એક ભાગ તરીકે ઉપયોગ કરીને, તમારી દૃષ્ટિએ નવિનતમ અને રસપ્રદ લાગે તેવું ચિત્ર દોરો. લંબગોળાકાર આકૃતિને ગમે તે દિશામાં નજર સમક્ષ રાખીને તમે ચિત્ર દોરી શકશો. અન્ય કોઈ વિચારી ના શકે તેવું નવિનતમ અને રસપ્રદ ચિત્ર બનાવવા માટે તેમાં શક્ય તેટલાં નવા વિચારો ઉમેરો.

ચિત્રની સુંદરતા અને સચોટતા તરફ વધું ધ્યાન આપવા કરતાં, ચિત્ર રસપ્રદ બને તથા તેમાંથી કોઈ જિજ્ઞાસાપ્રેરક વાર્તા સ્ફૂરિત થતી હોય તેવી કલ્પનાઓનો ઉમેરો કરો.

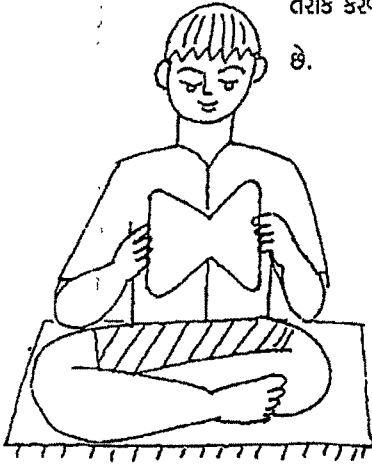
ચિત્ર દોરી લીધાં બાદ, નીચે આપેલી જગ્યામાં ચિત્રનું યોગ્ય શિર્ષક આપો. શિર્ષક અસામાન્ય અને રસપ્રદ તેમજ તમારા કાલ્પનિક વિચારોને શબ્દો વડે સંક્ષિપ્તમાં રજૂ કરે તેવું આપવાનો પ્રયત્ન કરો.

નીચેના ઉદાહરણનો અભ્યાસ કરી ચિત્ર દોરવાનો પ્રયત્ન કરો.

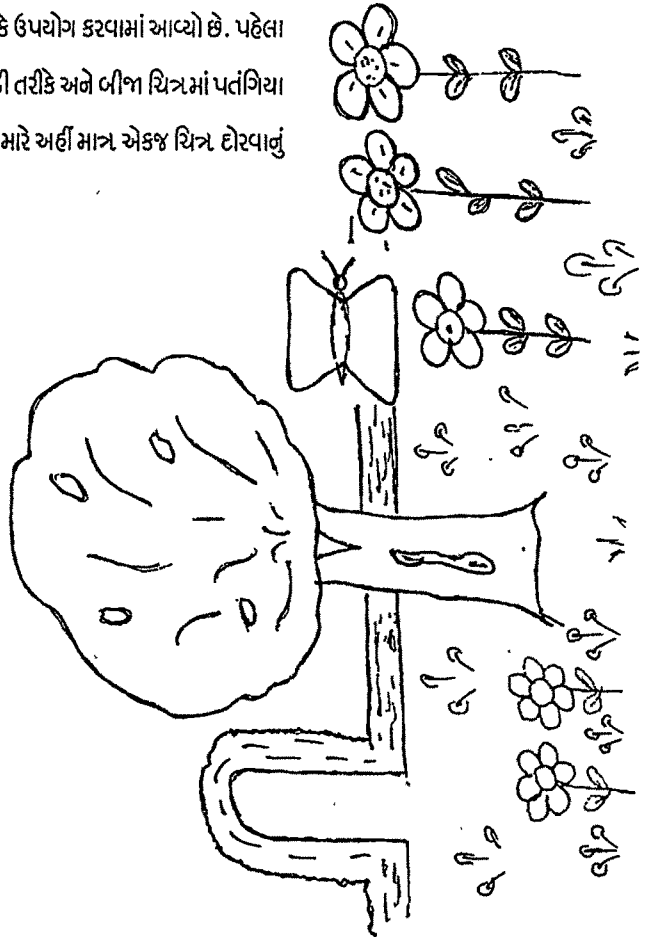
ઉદાહરણ :-

તમે જોઈ શકો છો કે ડાબી બાજુએ આપેલ આકારનો નીચે આપેલા બંને ચિત્રોમાં એક ભાગ તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. પહેલા ચિત્રમાં તેનો ઉપયોગ ચોપડી તરીકે અને બીજા ચિત્રમાં પતંગિયા તરીકે કરવામાં આવ્યો છે. તમારે અહીં માત્ર એકજ ચિત્ર દોરવાનું છે.

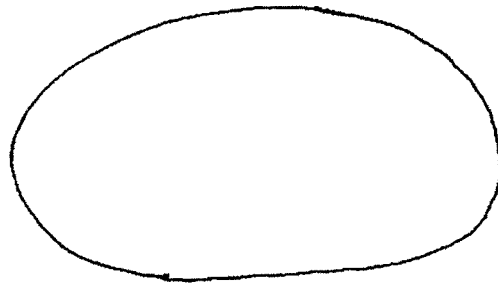

શિર્ષક :- ચોપડી વાંચતો બાળક

શિર્ષક :- બગીચામાં ઉડી રહેલું પતંગિયું

(તમે જોઈ લીધી હશે કે અહીં જમણી બાજુનું ચિત્ર દોરવા માટે પાનું અનુકૂળ દિશામાં ફેરવવામાં આવ્યું છે.)

ବିଧି :- .....

પ્રવૃત્તિ : ૨

ચિત્ર પરિપૂર્તિ

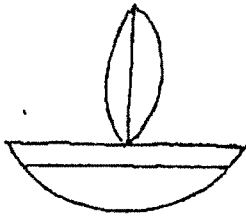
સમય : ૧૦ મિનિટ

સૂચના :-

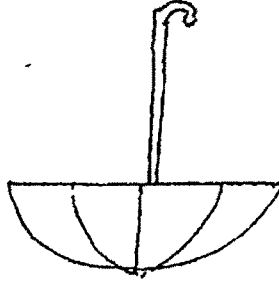
અહીં આપને કુલ આઠ અપૂર્ણ આકૃતિઓ આપવામાં આવેલી છે. જેમને તમારી ઈચ્છા મુજબ પૂર્ણ કરવાની છે. તમે દોરેલું ચિત્ર અસામાન્ય, રસપ્રદ અને નવિનતમ બને તેવા પ્રયત્ન કરો. અન્ય કોઈ વિચારી શકે નહીં તેવાં શક્ય તેટલાં વધુ અવનવા વિચારો તેમાં ઉમેરીને ચિત્રને રસપ્રદ બનાવો.

નીચેના ઉદાહરણનો અભ્યાસ કરી ચિત્ર દોરવાનો પ્રયત્ન કરો.

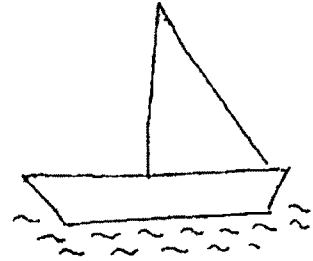
ઉદાહરણ :-

અથવા

અથવા

શિર્ષક :- દિપક જ્યોત

શિર્ષક :- છત્રી

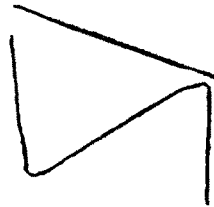
શિર્ષક :- નદીમાં તરતી હોડી

૧.

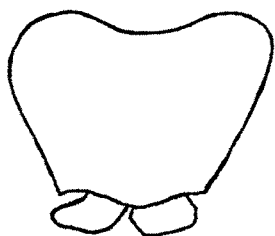
શિર્ષક :-

૨.

શિર્ષક :-

3.

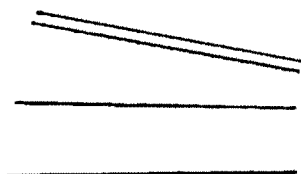
શિર્ષક :-

૪.

શિર્ષક :-

૫.

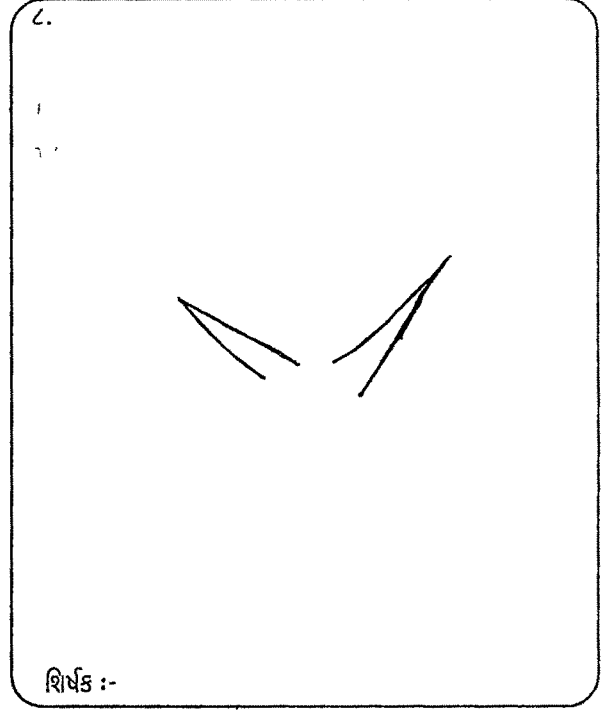
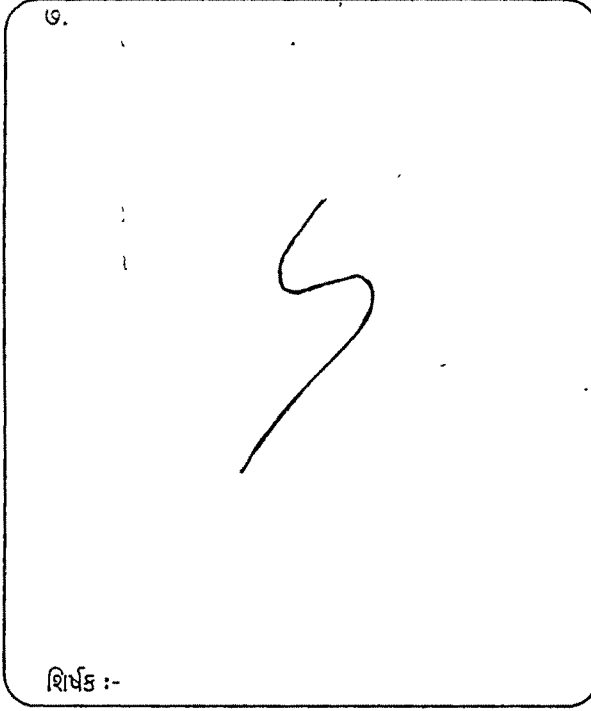

શિર્ષક :-

૬.

શિર્ષક :-

પ્રવૃત્તિ : ૩

વર્તુળાકાર અને લંબચોરસ

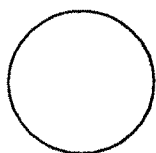
સમય : ૧૦ મિનિટ

સૂચના :-

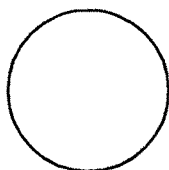
આગળના પાન ઉપર તમને બે પ્રકારના ભૈમિતિક આકારો દર્શાવેલી આકૃતિઓ અનુક્રમે વર્તુળાકાર અને લંબચોરસ આપવામાં આવેલી છે. જેનો, મુખ્ય ભાગ અથવા આધાર તરીકે ઉપયોગ કરીને તમે ઘણી ચીજવસ્તુઓના ચિત્રો વિચારી શકશો.

દરેક આકૃતિમાંથી તમારે અસામાન્ય, રસપ્રદ, એકબીજાથી ભિન્ન, અને એક પૂર્ણ વિચાર રજૂ કરવું હોય તેવું ચિત્ર દોરવાનું છે. અન્ય કોઈ વિચારી શકે નહિ તેવી ચીજ-વસ્તુઓ વિચારવાનો પ્રયત્ન કરો. પ્રત્યેક ચિત્ર પૂર્ણ કરીને નીચે આપેલી જગ્યામાં યોગ્ય શિર્ષક લખો. તમે કેટલું કાલ્પનિક રીતે વિચારી શકો છો, તે દર્શાવે તેવું અસામાન્ય અને રસપ્રદ શિર્ષક આપવાનો પ્રયત્ન કરો.

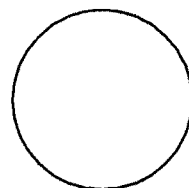
એવું જરૂરી નથી, કે પ્રથમ બધીજ વર્તુળાકાર આકૃતિઓમાં કાર્ય કરવું. જ્યારે તમને કોઈ નવો વિચાર ન આવતો હોય ત્યારે તરત જ લંબચોરસ આકૃતિઓમાં કાર્યની શરૂઆત કરો. શક્ય હોય તેટલાં નવિનતમ અને રસપ્રદ ચિત્રો બનાવવાનો પ્રયત્ન કરો.

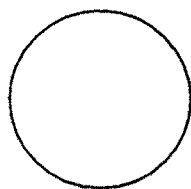
1. _____

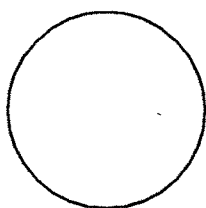
2. _____

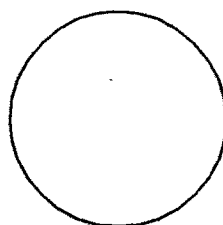
3. _____

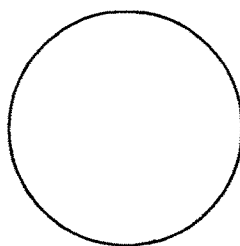
4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

13. _____

14. _____